

13 NOV. 2015

Rolf Rams

Van: c.vanoverbeek <c.vanoverbeek@hetnet.nl>
Verzonden: donderdag 12 november 2015 17:28
Aan: griffie Rijswijk
Onderwerp: de burger in de Rijswijkse algemene politieke beschouwingen: een college zonder visie en branie en een raad zonder regie nopen de burger tot actie.

ORG. ONDERDEEL

REG. KENMERK

RA 15/086

Verzonden vanaf Samsung-tablet.

----- Oorspronkelijk bericht -----

Van: cornelis van overbeek <2282ae106@hetnet.nl>
Datum: 09-11-2015 17:15 (GMT+01:00)
Aan: cornelis van overbeek <c.vanoverbeek@hetnet.nl>
Onderwerp: Fwd: Fwd: de burger in de Rijswijkse algemene politieke beschouwingen: een college zonder visie en branie en een raad zonder regie nopen de burger tot actie.

Aan: de Burgemeester van Rijswijk
het college van B&W van Rijswijk
de gemeenteraad van Rijswijk

Geachte Dames en Heren,

In mijn inspreektekst (zie onder) tijdens de eerste ronde van "de Algemene Beschouwingen voor de Gemeentebegroting 2016" op 3 november 2015 heb ik aangegeven dat ik de onderbouwing van mijn kritische opmerkingen zo spoedig mogelijk aan u zou doen toekomen inclusief een voorstel.

De inspreektekst incl de toegezegde onderbouwing ervan en mijn voorstel daarbij doe ik u hierbij "alsnog" toekomen.

Alsnog, omdat, door wat als een misverstand kan worden betiteld dit alles aan u eerder was toegezonden als bijlage bij het agendapunt "Inspreekrecht Burgers". Ten onrechte zou hierdoor de indruk gewekt kunnen zijn dat dit alles deel zou uitmaken (van de tweede termijn) van de behandeling van de begroting 2016. Gelukkig is uit de inbreng van de raadsfracties in de algemene beschouwingen (zowel in de eerste als) in de tweede termijn gebleken dat u de bedoelde zending niet als zodanig heeft opgevat.

Graag leg ik dan ook mijn onderbouwing van de kritische kanttekeningen uit mijn inspreekbetoog alsmede het mede daarop gebaseerde voorstel aan u ter becommentariering voor.

Uw reactie(s) zie ik met belangstelling tegemoet.

Vriendelijke groeten,

Cees van Overbeek

Inspreektekst van 3 november 2015

Voorzitter,

Een begroting is in feite niet meer of minder dan een discussiestuk waarin voortgaand beleid, nieuwe plannen en financiën samenkomen....een begroting is in hoge mate een *politiek* stuk....een stuk ook waarmee, zoals u uit eigen wethouderservaring weet, de raad buitenspel gezet kan worden bij budgetoverschrijding....*een stuk dus waarmee je vele kanten uit kunt.*

Niet opmerkelijk is dus dat de behandeling van een begroting standaard tenminste twee termijnen kent.

Wel opmerkelijk is dat u, voorzitter, aan de insprekende burger nadrukkelijk een tweede termijn onthoudt. Die discussie heeft u vorig jaar met mij niet willen voeren maar wel mijn verzoek om een tweede termijn met die afwijzende conclusie afgerond.

En dat is op zich weer *niet opmerkelijk* omdat deze houding volledig aansluit bij de rode draad die door het beleid van uw college loopt en door de raad slaafs wordt gevolgd: met woorden en geïsoleerde acties de indruk wekken dat de burger serieus wordt genomen....terwijl tussen uw oortjes alles bij het oude blijft....een nieuw BOB-vergadersysteem* *op zich* verandert daar niets aan.

Voorzitter, die beperking tot de eerste termijn stelt mij voor de zeer moeilijke opgave om in 5 minuten te zeggen op welke terreinen u, het college en de raad, tekort schieten, want uw beleidsstukken "En Garde" en "Touche" lijken steeds meer op mechanische stukjes speelgoed waarvan u de sleutel kwijt bent.

Wat uw college in zijn vernieuwingsstreven heeft vergeten is de juist op vernieuwing gerichte fase van "à l'attaque", oftewel middels een visie, een plan van aanpak en concrete actie in een voortdurend proces noodzakelijke veranderingen tot stand te brengen in uw vastgeroeste procedures die de burger op afstand houden.

Voorzitter, gegeven de aspiraties die u zegt te hebben en de gebleken snelheid van implementatie, moet uw planning gericht zijn op tenminste 5 collegetermijnen. Dit is irrealistisch. Net als de huurtermijn van 20 jaar voor het huidige stadhuis. Als u een vernieuwend college wilt zijn dan betekent dit dat uw prestaties beter, zichtbaarder, overtuigender, geloofwaardiger en effectiever moeten worden.

Voorzitter, dit is forse kritiek, maar ik zal mijn kritiek onderbouwen.

Ik beperk me daarbij, gegeven die ene inspreektermijn, tot enkele hoofdpunten waarop het nu vaak bestuurlijk en politiek fout loopt, maar die wel met een verscheidenheid van beleidsterreinen zijn verbonden:

1. vaak worden beloften en toezeggingen niet nagekomen
2. procedures worden met regelmaat doorkruist, zijn onduidelijk of hap-snapperig
3. schriftelijke communicatie vindt niet, te laat of inhoudsloos plaats
4. de verbetering van de positie van de burger in uw vergadering, maar sowieso het proces van burgerparticipatie wordt niet adequaat opgepakt
5. uw geloofwaardigheid is in discussie als de correctheid danwel de volledigheid van verslagen van uw vergaderingen in twijfel kunnen worden getrokken
6. u start vaak processen zonder dat daar vooraf een visie en uitgangspunten voor zijn ontwikkeld

Voor uw raad in het bijzonder geldt bovendien nog:

1. dat zij zich vrijwel continu verschuilt achter het college
2. de politieke partijen in uw raad kennen een zo goed als absoluut gebrek aan initiatief, zeker ook waar dit het actief betrekken van hun leden bij het eigen lokale partijbeleid betreft
3. de fracties in uw raad kenmerken zich ook door de uitsluitend korte-termijn betrokkenheid bij en gebrek aan aandacht voor zaken die een langere procedure- en/of implementatieperiode kennen.
4. de fracties in de raad weigeren pertinent extern actie te ondernemen danwel te stimuleren naar bv de VNG, ook indien grote belangen van de Rijswijkse gemeenschap daarmee gemoeid zijn.

Voorzitter, de conclusie van dit alles is, dat het bestuurlijke en politieke systeem hier in Rijswijk hopeloos vastzit in een beangstigende behoudzucht....een nieuw vergadersysteem alleen leidt zeker niet automatisch tot een noodzakelijke mentaliteitsverandering, laat staan tot het verbeteren van het functioneren van uw raad.....een door loting samengestelde schaduwvertegenwoordiging uit de burgerij als variant op het idee van David van Reybrouck ** (herinnert u zich zijn naam nog?) zou als experiment van burgerparticipatie kunnen voorkomen dat we met zo'n vergadering als nu het geval is blijven zitten....tijden en opvattingen veranderen en instituties kunnen daar niet bij achterblijven!

Voorzitter, kritiek hebben is gemakkelijk, maar ik kan u de onderbouwing van elk punt van kritiek in een bijlage incl een voorstel bij deze inspreektekst vanavond nog doen toekomen.

Voorzitter, er lijkt landelijk gezien op het niveau van de gemeente eindelijk een beweging los te komen waarvan het initiatief eigenlijk al enkele jaren geleden bij Rijswijk had moeten en kunnen liggen. Maar uw raad weigerde, ik herhaal: weigerde nadrukkelijk 3 jaar geleden nog mijn idee over te nemen om de zorgproblematiek via de VNG op nationaal niveau en dan nog wel midden in de landelijke verkiezingsstrijd aan de orde te stellen.....momenteel ligt die problematiek financieel en organisatorisch op uw lokale bordje....en zijn de gevolgen direct of indirect voor de burger....en voorzitter, zeg nu niet dat een dergelijke actie zonder succes zou zijn geweest....dat is te gemakkelijk! Want zelfs na het afsluiten van het regeerakkoord is de inkomensafhankelijke zorgpremie nog teruggedraaid.

Voorzitter, nu is het burg. Aboutaleb die in zijn recente Schoo-lezing pleit voor wijzigingen in de bestuurlijke verhoudingen. Mutatis mutandis stelt hij dat er vanuit de lokale overheid minder top-down gehandeld moet worden (waar heb ik dat meer in deze zaal gehoord?); er moet meer initiatief van en meer aandacht voor inbreng van burgers zijn bij het lokale bestuursniveau (waar heb ik dat meer in deze zaal gehoord?); politici en bestuurders vegen slechts hun eigen ideologische straatje schoon en sluiten daarbij hun ogen vaak voor de realiteit (waar heb ik dat meer in deze zaal gehoord?).

Voorzitter, natuurlijk is er ook wezenlijke kritiek op meerdere onderdelen van zijn betoog....maar hij lijkt tenminste bereid de koe bij de hoorns te vatten. Beter laat dan nooit, zullen we maar zeggen.

Want, voorzitter, voortdurende alertheid, verandering en visie-ontwikkeling zijn noodzakelijke voorwaarden voor politieke, financiële en democratische stabiliteit, net zoals beweging nodig is om op je fiets te blijven....uw concept-begroting gaat hier onvoldoende op in en is in dat opzicht slechts een rituele dans over woorden en cijfers.....ongeacht of deze de vorm aanneemt van een Engelse wals, een foxtrot of een tango.

Cees van Overbeek

BIJLAGE

Een verantwoording van/onderbouwing bij bovenstaande kritiek om het bestuurlijk verbeterproces nu eindelijk eens werkelijk en planmatig op gang te helpen brengen.

De toelichting bij de begroting 2016 begint, waarschijnlijk als een noodzakelijke herinnering, binnen het hoofdstuk "Programma Algemeen Bestuur" met het nog maar eens vermelden van de mooie woorden *participeren en communiceren* en dan vooral ook ingekaderd in het onduidelijke, maar oh zo welluidende begrip: "Open Vizier." Dit begrip, bedoeld als intentie en als een nieuwe richting waarin het lokale bestuur in Rijswijk zich onder aanvoering van het nieuwe college zou moeten gaan ontwikkelen, werd in de beleidsstukken "En Garde" en "Touche" wat nader ingevuld.....en dit alles zou in de woorden van het nieuwe college een zekere mate van prioriteit kennen.....en zichtbaar, merkbaar en effectvol worden. Na bijna twee jaar zijn de pogingen om het *vizier* werkelijk *geopend* te krijgen onvoldoende, te weinig zichtbaar en dus zeker nog niet merkbaar en succesvol.....wat het lokale bestuur, de lokale politiek, de Rijswijkse burger en de Rijswijkse gemeenschap nodig hebben zijn **visie, branie, regie en actie** en geen ronkende retoriek. Onderstaande kritiekpunten op een veelheid van beleidsterreinen maken dit duidelijk.

De communicatie of liever het gebrek aan tijdige en correcte inhoudelijke communicatie met en informatieverschaffing aan de burger is en blijft nog een belangrijke oorzaak van onvrede met de bestuurlijke en politieke gang van zaken in Rijswijk..

Een veelheid van brieven en notities van mijn kant waarop geen inhoudelijke reactie, of anders een weinig of nietszeggend antwoord (vaak pas na herhaald aandringen van mijn kant) werd gegeven, ondersteunt deze stelling. Hieronder ga ik daar nader op in. In meerdere gevallen wordt door mij daarbij concreet een desbetreffende brief/mail/notitie middels datumaanduiding vermeld... Vele onderwerpen, maar zeker niet alle, noem ik slechts in algemene zin. Ook al om deze reden ben ik graag bereid meerdere onderliggende stukken desgewenst toe te sturen. ***

Laat duidelijk zijn: er is sprake van *vele* schriftelijke stukken in mijn relatie naar het lokale bestuur en de lokale politiek.. Daarbij zijn evenwel de volgende nuancerende opmerkingen op hun plaats,

- dat het vaak gaat om het "maar weer eens opnieuw" onder de aandacht brengen bij de burgemeester/het college/de raad van een onderwerp waarop eerder geen inhoudelijke reactie kwam, danwel gaat het om inspreekteksten die na het uitspreken door mij in raads- of forumvergaderingen, zoals gebruikelijk, voor kennisgeving waren aangenomen, met andere woorden: dat er in het geheel niet op werd gereageerd en dus noodzaakte dit mij deze stukken na het *stilzwijgen* van de raad en het college als brief na te zenden....om (bijna altijd tevergeefs) een inhoudelijke reactie uit te lokken, en
- bovendien omvat de/mijn correspondentie met de burgemeester/het college/de raad meerdere jaren!

In mijn inspreektekst van 3 november 2015 bij de algemene beschouwingen voor de concept-begroting 2016 (zie boven) heb ik aangegeven dat het functioneren van het bestuurlijke en politieke systeem in Rijswijk op vele punten in het slop zit en dringend verbetering behoeft.

Concreet betekent dit dat tenminste uitvoering gegeven moet worden aan de aanbevelingen van interim-burgemeester Klitsie (uit 2013: zie mijn brief van 4/2/2013 aan hem) die door de Commissaris van de Koning in Zuid Holland zijn overgenomen en als opdracht zijn meegegeven aan de toen nog nieuw te

benoemen burgemeester van Rijswijk, en die gericht zijn op het verbeteren van het bestuurlijke en politieke proces in Rijswijk, waaronder zeker ook de terreinen van informatie, communicatie en participatie vallen.

Het nu (sinds mei 2014) zittende college en de raad geven hier onvoldoende merkbaar invulling aan en (b)lijken hierover ook niet echt in een publieke discussie te willen treden en dat is niet goed omdat dit de afstand tussen burger en lokaal bestuur en tussen burger en lokale politiek onnodig groot houdt en voeding geeft aan een steeds groter wordend gebrek aan vertrouwen bij en betrokkenheid van de burger.

In mijn betoog op 3 november 2015 zegde ik toe mijn kritiek te onderbouwen en deze onderbouwing aan u te doen toekomen.

Om structuur te geven aan deze onderbouwing heb ik als kapstokken gebruikt meerdere (inhoudelijke) notities/brieven, veelal in de vorm van mails, die ik in de afgelopen jaren aan de burgemeester en/of het college en/of de raad heb toegezonden met het verzoek daarop *inhoudelijk* te willen reageren.

Binnen het kader van dit schrijven wordt een brief/notitie beschouwd als een uitingvorm van een burger waarin hij vragen over het beleid stelt en/of suggesties ter overweging aanreikt en daarop desgevraagd een inhoudelijke reactie mag verwachten.

Uit de veelheid van (inhoudelijke) notities/onderwerpen die ik de burgemeester/het college/de raad heb aangereikt, maak ik voor de onderbouwing van mijn kritiek noodgedwongen een *beperkende selectie* met, tussen haakjes, in meerdere gevallen vermeldingen van data waarop ik schriftelijk daarover gecommuniceerd heb met de burgemeester/het college/de raad. De aanduiding: "etc., etc." of "o.a." geeft aan dat het onderwerp meerdere keren aangekaart is:

a. mijn notitie over het inspreken door een burger in een raads- of forumvergadering (o.a. 04/04/2012; 04/08/2012; 04/09/2012; 18/9/2012; 20/11/2012; 12/04/2013; 17/12/2013; 4/11/2014; 5/11/2014): een bijna totaal gebrek aan interesse en aandacht voor hetgeen door een insprekende burger in een raads- of forumvergadering naar voren wordt gebracht;

b. mijn notitie: "een zorg die initiatief vraagt" (o.a. 9/5/2012; 23/5/2012; 8/6/2012; 25/5/2013): een onderbouwde suggestie om tijdens het VNG-jubileumcongres van juni 2012 door een onafhankelijke maar politiek breed, echter geconditioneerd samengestelde commissie een gefundeerd onderzoek te laten uitvoeren naar de kostenopdrijvende elementen in de zorg. We bevonden ons toen midden in de landelijke verkiezingsstrijd en de VNG mag/moet toch beschouwd worden als een belangenbehartiger van de gemeenten (en hun burgers?)

c. mijn notitie: "de democratisering van politieke partijen op lokaal niveau" (o.a. 21/1/2014) incl een plan van aanpak

d. mijn notitie: "belanghebbendenparkeren" in Rijswijk (sinds eind 2014 meerdere onderbouwde notities en inspreekteksten).

e. het historiseringsbeleid (o.a. 4/7/2014; 6/7/2014): over het geen uitvoering geven aan vastgesteld beleid in Rijswijk

f. een nieuwe aanpak van zwerfvuil in Rijswijk (o.a. 17/6/2014; 3/7/2014; 6/7/2014): vernieuwend door de suggestie de verantwoordelijkheid in enkele zaken nu eens echt bij de burger te leggen

g. mijn notitie: "het bestuurlijke verbeterproces", getiteld: 'Senatus Populusque Rijswijkiensis' (toegezonden o.a. op 28/10/2013) en bovendien overghandigd overhandigd aan de burgemeester. Zij is gericht op het verbeteren van de tijdige en adequate informatieverschaffing en de communicatie in Rijswijk tussen bestuur/politiek enerzijds en de burger anderzijds en het stimuleren om werkelijk uitvoering

te geven aan bestaand, vastgesteld beleid en geen gedoogbeleid (meer) toe te staan. Bovendien wordt erin een oproep gedaan om burgerparticipatie in Rijswijk handen en voeten te geven.

h. de plots uit het Haagwegproject verdwenen trottoirverlichting op de vernieuwde Haagweg (meerdere stukken vanaf begin 2014 naar de verantwoordelijke wethouder, de afdeling verkeer, de raad en het college).

i. het voeren van een publieke bespreking over de financiële en maatschappelijke gevolgen en het "hoe" van de mislukte *eerste* aanbesteding van het project Haagweg (o.a. 18/9/2014; etc.etc.)

j. het vaak ontbreken van een beleidsvisie en uitgangspunten bij ingrijpende processen (bijvoorbeeld op het punt van het belanghebbendenparkeren) (o.a.9/1/2015; etc.etc.etc.)

k. mijn notitie gericht op "het invoeren van een besluitenvolgsysteem" waardoor de kwaliteit en de effectiviteit van het functioneren van de raad aanmerkelijk kunnen toenemen (mijn startnotitie van 19/11/2011....een half jaar later heeft het presidium besloten daartoe niet over te gaan);

l. het burgerparticipatie-syndroom van college en raad: dit centrale (inmiddels:pijn-punt-)onderwerp waarvoor na de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2014 door het college is gekozen kent geen duidelijke richting, geen uitgangspunten, geen plan van aanpak en geen zicht op een overall-proces dat naar burgerparticipatie op meerdere beleidsterreinen moet leiden. Het lijkt er op dat men op hap-snap-basis de burger schijnbare invloed wil geven. Bij het "proces van burgerparticipatie"(?) wordt de burger zo goed als volledig in de marge gehouden. (zie mijn schriftelijke stukken daarover: o.a. 29/9/2014; etc; etc; etc;etc). Mijn suggestie aan de burgemeester in december 2013 om de raadsleden het boekje "Tegen verkiezingen" van David van Reybrouck cadeau te doen is zonder welke reactie dan ook gebleven....In dit boekje vindt men argumenten en suggesties voor het meer betrekken van burgers bij de (lokale) politiek en het (lokale) bestuur.

m. meerdere oproepen om meer openheid naar de burger toe te betrachten (o.a. 18/4/2014; 17/8/2014; 18/9/2014; etc.,etc)

Aan deze selectie verbind ik de volgende tekortkomingen binnen het bestuurlijke/ambtelijke en raadsysteem in Rijswijk.

1. *toezeggingen worden niet nagekomen/ noodzakelijke informatie wordt niet gegeven/verantwoordelijkheden worden niet in voldoende mate genomen.*

a. de gemaakte toezegging van de burgemeester te zullen reageren op mijn notitie betreffende het noodzakelijke bestuurlijke verbeterproces: "Senatus Populusque Rijswijkensis" van 4/10/2013 (en nagezonden: 22/06/2014)....een reactie is nooit gevolgd.

b. de mondelinge toezegging van de burgemeester met mij van gedachten te wisselen over het insprekrecht van burgers na een weigering mij als insprekend burger het woord te geven. Het betrof hier een publiekelijk in een plenair forumvergadering gedane toezegging....17/12/2013....hieraan is geen vervolg gegeven

c. de burgemeester weigerde mij als insprekend burger (via een mededeling van de griffie) een tweede termijn te geven bij de algemene beschouwingen over de concept-begroting 2015 (zie het desbetreffende verslag. Zie in dit verband ook mijn mails d.d. 10/11/2014. Ook: 4/11/2014 en 5/11/2014)

d. toezegging van de de burgemeester in de Begrotingsraad d.d. 4/11/2014 een Nota Dienstverlening op te stellen om duidelijk aan te geven hoe de gemeente omgaat met toegezonden mails en met door burgers gestelde vragen. Deze nota is er nog niet, zelfs nadat over ditzelfde onderwerp vragen zijn gesteld in de forumvergadering van april 2015

e. het "Reglement van Orde en de Forumregeling 2014" zijn besproken....alles is aan de orde geweest behalve het punt van het "Inspreken door Burgers". Op mijn brief hierover aan de burgemeester (d.d. 21/11/2014) is mij door de griffie meegedeeld dat dit punt later besproken gaat worden....helaas een jaar later is dit nog steeds niet gebeurd...of tenminste is daar niets over naar buiten gebracht.

f. de burgemeester is de eerstverantwoordelijke om leiding en sturing te geven aan het bestuurlijke verbeterproces conform de aanbevelingen van de heer Klitsie en de daarmee verbonden opdracht van de Commissaris van de Koning. Over het proces zelf, welke initiatieven zijn genomen, binnen welk kader, langs welke lijnen die initiatieven vorm krijgen, of en zo ja hoe de burger daarbij betrokken is, wat dit betekent voor (de kwaliteit van) het functioneren van de raad(sleden), is niets bekend....behalve wat algemene formuleringen in de stukken "En Garde" en "Touche" van het in mei 2014 nieuw aangetreden college. Een enkel nieuw initiatief dat in de richting van de burger sinds het aantreden van de burgemeester ruim 2 jaar geleden tot stand is gebracht is, (sinds februari 2015) de rubriek "Vraag het aan de burgemeester".....waarbij de burgemeester steeds meer genoodzaakt lijkt om, direct of indirect, zelf maandelijks een vaak op de actualiteit inspelende vraag te (doen) formuleren.....terwijl mijn vraag aan hem uit de eerste ronde van genoemde rubriek nog steeds niet beantwoord is (mijn mail d.d. 14/02/2015). Mijn vraag toen aan de burgemeester luidde: "Wat is de reden dat op vele brieven en notities van mij (zowel aan u persoonlijk en/of het college / en/of de raad) alswel op inspreekbetogen van mij in het geheel geen reactie volgt danwel dat vele slechts voor kennisgeving worden aangenomen, danwel dat een uitsluitend procedurele reactie volgt. Kunt u bovendien aangeven waarom mondelinge en schriftelijke toezeggingen vaak niet worden nagekomen.[...]"

g. het is te betreuren dat de burgemeester weigerde te reageren op het artikel in het AD van 7 februari 2015, waarin wordt gesteld dat hij als wethouder in Haarlemmermeer de raad aldaar niet informeerde over een zeer forse budgetoverschrijding en daarmee zijn oud-college-leden aldaar in grote verlegenheid bracht. Zo'n onderwerp raakt dan onvermijdelijk de geloofwaardigheid....

h. de voorzitter van de raads- en forumvergadering is verantwoordelijk voor een waardig en effectief/zinvol kunnen opereren van een insprekende burger. Dit punt vereist grotere en blijvende aandacht en aanscherping van de positie van een insprekende burger in een raads-/forumvergadering.

i. het is een verantwoordelijkheid van de voorzitter van de raad initiatieven te nemen om de kwaliteit van haar functioneren te verbeteren (zie o.a. ook mijn inspreektekst d.d. 19/9/2013 en notitie d.d. 28/10/2013). Het bespreekbaar maken van een nieuw vergadersysteem voor de raad is een initiatief van de burgemeester (en dit feit legt de passiviteit en de "het zal mijn tijd wel duren"- mentaliteit van de raad en haar leden nog eens extra bloot). De bespreking van een voorstel voor dit nieuwe vergadersysteem op 29 september 2015 maakte duidelijk dat de "we zien het wel gebeuren"-houding van de raad overheersend is. (zie mijn reflectie op die bijeenkomst, gedateerd 30 september 2015).

In mijn bovenstaande betoog van 3 november 2015 pleit ik (dan ook) voor het instellen van een schaduw-vertegenwoordiging van betrokken burgers die door loting (en dus niet op basis van politieke voorkeur) samengesteld, als sparringpartner van de raad gaat dienen zonder uiteraard te tornen aan de formele positie van de raad. Afhankelijk van het beleidsterrein kan overwogen worden de schaduwvertegenwoordiging wisselend van samenstelling te doen zijn, maar wel via loting uit een zich vrijelijk aandienende groep actieve en betrokken burgers, omdat politieke kleur geen doorslag mag geven....het moet gaan om zaken als deskundigheid, inzetbaarheid, bestuurlijke kwaliteit. Uiteraard dienen het tot stand komen, het functioneren en de in die schaduwvertegenwoordiging noodzakelijke kwaliteiten en specialismen nader bezien te worden.....maar in elk geval zal het bestaan van zo'n schaduwvertegenwoordiging de mogelijkheid van politieke kongsies onder druk zetten en de noodzaak voor de raad om met goede onderbouwingen van besluiten te komen, vergroten. (zie onderstaand voorstel).

j. de burgemeester als voorzitter van de vergadering reageert in het geheel niet op het inspreken door een burger over een onweerlegbaar kritiekpunt mbt de volledigheid en daarmee de correctheid van het verslag van een plenair-forum--vergadering....totdat, later in dezelfde vergadering een raadslid dezelfde kritische opmerking maakt....pas dan laat de burgemeester die opmerking opnemen in *de actielijst van het*

college maar **niet** verwerken in het vervolgens vast te stellen verslag van die vergadering (zie mijn insprekteksten van 7 april, 16 mei en 30 juni 2015....en mijn brief daarover met concrete vragen die door de raad ter afhandeling aan het college is overgedaan.....de raad heeft hier geen eigen mening over!!!!!!)

2. op inhoudelijke stukken wordt niet/niet inhoudelijk/veel te laat gereageerd; het ontbreken van een visie; het doorkruisen van procedures; het niet uitvoeren van bestaand beleid.

Op deze punten zijn zeer veel voorbeelden te vermelden: het beleid lijkt in vele gevallen op deze tekortkomingen gebaseerd te zijn. Deze kritiekpunten betreffen verschillende beleidsterreinen. Ik noem er hier slechts enkele, maar elk kan met legio inhoudelijke stukken van mijn hand onderbouwd worden. De reden/oorzaak van dit handelen ligt vaak in het feit dat er geen doordacht plan, geen uitgangspunten, geen visie-vooraf is ontwikkeld.....vaak beginnen de bestuurlijk verantwoordelijken "ergens" en de raad is ziende blind en horende doof, zelfs als door een burger inhoudelijke, kritische reacties (schriftelijk danwel mondeling) worden ingebracht danwel als door een burger wordt aangegeven dat concrete afspraken niet worden nagekomen/ eenzijdig worden gewijzigd zonder dat daar de raad en/of de desbetreffende inspraak hebbende burgergroepering over is geïnformeerd.

Ik zal me hieronder beperken tot het vermelden van enkele beleidsterreinen waarop deze kritiek van toepassing is....op basis van mijn eigen ervaring. Het vermelden van **alle** inhoudelijke schrijvens die ik daarover aan de burgemeester en/of het college en/of de raad heb gezonden is te pijnlijk voor deze gremia en tegelijkertijd te ontmoedigend voor de Rijswijkse burger die zich actief betrokken voelt bij zijn gemeente en zijn Rijswijkse gemeenschap.

Enkele voorbeelden:

....het parkeerbeleid (notities vanaf december 2014...geen enkele inhoudelijke reactie);

....het burgerparticipatieproces (notities vanaf september 2014: geen enkele inhoudelijke reactie); overigens: er is totaal geen duidelijkheid over "wat verstaat het college onder burgerparticipatie", "hoe ontwikkelt het college dit proces", welke overall-visie ligt er aan ten grondslag, "op welke wijze worden burgers daar structureel bij betrokken ", etc. en vooral ook: wat is de visie van de raad daarop?

....de positie van (wijk-)organisatie(s) in Rijswijk die zich ten onrechte betitelen als "de burger/een wijk vertegenwoordigend" (notities vanaf september 2014....geen enkele inhoudelijke reactie);

....het niet consequent uitvoering geven aan het historiseringsbeleid in Oud Rijswijk (notities/vragen vanaf 6/7/2014....wel een reactie, maar geen antwoord op de gestelde vragen gekregen);

....de eenzijdig, zonder overleg met het Omgevingsteam Haagweg tot stand gebrachte wijzigingen in het projekt-plan Haagweg (schriftelijke vragen vanaf maart 2015....geen inhoudelijke reacties);

....het niet willen ingaan op vragen betreffende het "hoe" en "waarom" en "wat de gevolgen zijn" van het mislukken van de eerste aanbesteding van het projekt Haagweg (vragen vanaf maart 2015: verslagen van vergaderingen van april, mei en juni 2015 zijn zodanig bewerkt dat deze vragen konden worden voorkomen in een forum-stad-bespreking van 30 juni 2015);

....burgerparticipatie als hap-snap proces: het projekt "Stadsvisie" met als aftrap de bijeenkomst op 27 juni j.l. wordt zo'n beetje gepresenteerd als het summum van burgerparticipatie, maar ook deze activiteit kent geen omlijnde visie, geen uitgangspunten en geen duidelijk programma en dus zijn ook de voortgang en de wijze waarop keuzes en prioriteringen (indien al) plaatsvinden, onbekend. De reactie van de wethouder in de Rijswijkse Krant van 1 juli 2015 spreekt juist ook op dat onderdeel boekdelen. Opmerkelijk was (ook) dat de deelnemers zich inhoudelijk niet konden/mochten voorbereiden op die discussiebijeenkomst terwijl

ik daarom enkele keren vooraf schriftelijk had gevraagd....immers indien de deelnemers zich hadden kunnen voorbereiden zou een dergelijke bijeenkomst produktiever zijn.

Enfin, in de gemeente-rubriek *Regelrecht* wordt op 15 oktober 2015 aangegeven dat "WE" (?) op zoek zijn gegaan naar de rode draad uit "de opbrengst van de stadsbijeenkomst"....waarbij vervolgens bij het zoeken naar/aanduiden resp. vinden van die rode draad en het maken van keuzes voor de *pijlers* voor de stadsvisie zes experts worden ingehuurd....en de burgers waren uitgenodigd aanwezig te zijn. Vele stappen dus in een proces dat participatie beoogt, maar waar de burger weer op afstand staat.

Het geheel heeft iets weg van een schaakspel, waarbij de burger op 27 juni (en op de site) stukken heeft mogen aanreiken maar vervolgens nog niet eens de rol van pion krijgt toebedeeld en waarbij de wethouder/het college de belangrijke zetten doet.....maar dan wel zonder te weten waar alle stukken op het schaakbord staan.

Voorkomen moet worden dat de nadruk van het projekt Stadsvisie teveel gelegd wordt op het "verkopen" (immers: er wordt teveel centraal en met "derden" geregeld) en er wordt te weinig gedaan aan wat ik zou omschrijven als redelijke en brede maatschappelijke discussie.

Sprekend over invulling van het (brede?) "proces" van burgerparticipatie: In het verlengde hiervan zijn er "nieuwe" ontmoetingsmomenten tussen bestuur en burger als vormen van quasi-burgerparticipatie: het toedelen van wijken aan de wethouders, het inrichten van sites, het inloop- resp koffie-resp spreekuurtje....een soort ouderavond voor burgers, zeg maar....je kunt je ei er even kwijt.....maar effecten? Neen, alleen als er werkelijk een moeilijke, politiek beladen kwestie voorligt, dan komen het bestuur en de politiek naar de burger toe in verband met, juist ja, mogelijke politieke repercussies....en ja, dan komt de burger ook massaal zoals in de kwestie van het AZC...

Andere voorbeelden: de nieuwe zorgstructuur en het oplossen van de parkeerproblemen in Rijswijk (ik mijd het woord parkeerbeleid te gebruiken)....er is veel onrust, er is veel ontevredenheid en onduidelijkheid en pas dan gaan bestuur en politiek over tot (jawel:) burgerbijeenkomsten en zelfs een enquête over het toekomstige parkeerbeleid in Rijswijk.

3. sinds enige maanden zijn helaas ook *de geloofwaardigheid en de betrouwbaarheid van verslaglegging van vergaderingen* aan twijfel onderhevig. Zeer pijnlijk was het in meerdere forumvergaderingen te moeten vaststellen dat vergaderverslagen omwille van het voorkomen van mogelijk politiek gezichtsverlies c.q. moeilijke politieke discussies worden "aangepast".

4. niet aantoonbaar te maken, maar wel een ervaringsgegeven is, dat *de toegankelijkheid van Groot Rijswijk en van de Rijswijkse Krant voor een kritische burger* zo goed als onmogelijk is.....het heeft er alle schijn van dat deze twee bladen voor gemeentelijke informatie en kopij redactioneel teveel afhankelijk zijn van het stadhuis. Dit punt heb ik in discussie gebracht met de redacties en meermaals onder de aandacht gebracht van de interim-burgemeester/het vorige college/de vorige raad....zonder enig effect. Zowel de Rijswijkse Krant als Groot Rijswijk manifesteren zich als de "Pravda", als spreekbuis van het gemeentehuis. Dit beeld is steeds manifester aan het worden....en dus komen kritische geluiden (bijna) niet meer in deze bladen voor.

Tekortkomingen bovendien nog binnen het systeem van de gemeenteraad in Rijswijk

a. de raad, of er nu sprake is van de coalitie- of van de oppositiepartijen, slikt zo goed als moeiteloos de concept-antwoorden die het college voorlegt op brieven die door burgers aan de raad zijn geschreven....lieft nog delegeert de raad de afhandeling geheel aan het college en stelt de raad zich tevreden met een afschrift....Geen enkele van de 10 (!) fracties geeft er blijk van een eigen, onafhankelijke mening te hebben. Eigen meningsvorming lijkt volstrekt uit den boze. De vaak standaard concept-antwoorden (bv: "we nemen uw schrijven voor kennisgeving aan" of "we zullen punten die u noemt in het vervolgtraject meenemen") worden klakkeloos door de raad overgenomen onder het motto: zaak afgehandeld. Het vergt weinig voorstellingsvermogen om zich te realiseren hoe "vlak" en inhoudsloos een dergelijke schriftelijke

reactie is die door 10 fracties in de raad wordt onderschreven! Het woord "dualisme" is nog niet verwerkt in de Rijswijkse editie van "de dikke" Van Dale zo lijkt het.

b. op 21 januari 2014 zond ik naar het college, de raad en de politieke partijen in Rijswijk mijn notitie: "Democratisering van de Lokale Politieke Partijen" met een plan van aanpak om meer lokale leden van politieke partijen actief te betrekken bij het beleid en het functioneren van de eigen partij op lokaal niveau. Uiteraard kwam daar geen enkele inhoudelijke reactie op en natuurlijk volgde er geen initiatief in de door mij gevraagde richting van welke politieke partij dan ook om aan een proces van verdergaande democratisering van de eigen partij op lokaal niveau vorm en inhoud te geven.....het gevolg geven aan een dergelijk verzoek zou de positie van het partij-establishment in Rijswijk immers (kunnen) bedreigen. In januari 2015 heb ik de notitie nogmaals gezonden naar voorzitters van politieke partijen in Rijswijk.....opnieuw geen enkel initiatief (natuurlijk).

c. meerdere keren heb ik het college en de raad gewezen op de wenselijkheid (liever: de noodzaak) van het ontwikkelen van een *besluiten-volgsysteem* (mijn notitie d.d. 19/11/2011 etc.). Dit zou het mogelijk moeten maken dat de raad vanuit haar verantwoordelijkheid de voortgang in een besluitvormingsproces (binnen het college en het ambtelijke apparaat) en vervolgens de implementatie van genomen besluiten veel beter en gericht kan blijven volgen. Noch de raad (toch een verantwoordelijkheid van haar, nietwaar?), noch het college hebben hier op welke wijze dan ook inhoudelijk op willen reageren, laat staan invulling aan willen geven. Een schokkend voorbeeld van de gevolgen hiervan is de volstrekte onwetendheid van de raad over de voortgaande samenwerking met Delft. Deze kwam in maart 2013 (zie mijn inspreektekst 12/3/2013 en brief 13/3/2013) aan de orde in een plenair forumvergadering....De raad bleek *totaal*, werkelijk: *totaal onwetend*. De heer Klitsie, toen interim-burgemeester, voelde zich genoodzaakt uitvoerig de voortgang van de samenwerking met Delft te verwoorden omdat (b)leek dat de raad leefde met de gedachte: "wij hebben een keer tot verdere samenwerking besloten....en dat is het dan!! De mogelijkheid dat samenwerkingsprocessen zich zowel langs bestuurlijke als ambtelijke lijnen verder kunnen/zullen ontwikkelen komt/kwam bij de raad in het geheel niet op.

d. het is schrijnend te moeten waarnemen dat de raad futloos, initiatiefloos, zonder creativiteit, zonder kritische instelling mede de hierboven onder **1, 2 en 3** in deze bijlage genoemde punten accepteert, in stand houdt, de andere kant op kijkt..... terwijl zij bijna telkens tijdig door mij geïnformeerd was over of anderszins op de hoogte had kunnen danwel moeten zijn van elk van die punten. (zie bijvoorbeeld: *de raad als eenheidsworst*: 22/5/2012; 5/9/2012; 15/4/2014) en zelfs het boven onder **4** was en is aan meerdere raadsleden bekend....maar ja, het er niet over spreken betekent vaak: probleem is opgelost....en eigenlijk willen we als politieke partij resp. lokaal bestuur geen kritische geluiden in het lokale blad.

e. het vernietigende oordeel van insprekende burgers over de aandacht vanuit de raad voor hetgeen door een insprekende burger naar voren wordt gebracht heeft op zo goed als geen enkele wijze geleid tot een verandering in die houding/belangstelling....*natuurlijk is ook het zwijgen door de raad een communicatieve bezigheid!* Zie o.a. mijn notitie in het kader van het door de griffie uitgevoerde onderzoek onder insprekende burgers (4/8/2012; 18/9/2012; 20/11/2012; 12/04/2013 etc)

f. de raad blijkt in het geheel niet gevoelig voor/geïnteresseerd in met hard bewijs te onderbouwen kritiek op bv de wijze waarop door het college (juist geen) uitvoering wordt gegeven aan bestaand en door de raad vastgesteld beleid. Ik noem in dit verband o.a. in het kader van het historiseringsbeleid: de keuze van de niet-gehistoriseerde lantaarns in het brede deel van de Herenstraat en de Willemstraat; de niet-gehistoriseerde nieuwe gevel van het ABN-kantoor in de Herenstraat; de keuze voor moderne lantaarns op de trottoirs van de vernieuwde Haagweg...omdat deze moesten aansluiten bij de "niet gehistoriseerde" lantaarns in de Herenstraat!!!!; de uithangborden in het Oude Centrum; etc., etc.

Maar ook het niet nakomen van afspraken met bv het Omgevingsteam Haagweg : het zomaar eenzijdig en zonder overleg wegschrijven van geplande lantaarns op het trottoir aan de vernieuwde Haagweg. Het aanreiken door mij van concrete vragen over deze zaak voor een rondvraag in haar vergadering legt de raad naast zich neer.....naar het lijkt onder het motto: waar bemoeit een burger zich mee!!

Meerdere notities/vragen op al deze punten van mijn kant zijn voor kennisgeving aangenomen of er is in het geheel niet op gereageerd, niet door het college en natuurlijk zeker niet door de raad.

g. de raad i.c. het plenair forum bleek in het geheel niet gevoelig voor het door mij aangekaarte en onweerlegbare punt dat de verslaglegging van haar door mij bijgewoonde (plenair) forumvergaderingen van april, mei en juni 2015 onvolledig en dus niet correct zijn....en nog wel juist op het punt van een door de raad genomen besluit. Welke waarde moet een burger dan nog hechten aan verslagen van vergaderingen die hij *niet* heeft bijgewoond? (zie mijn inspreekteksten van die vergaderingen en mijn brief daarover aan het college en de raad van 17 juli 2015).

Indien de bandopnames van de desbetreffende vergaderingen bewaard zijn, moeten mijn beweringen daarop gestaafd worden.

h. de raad zelf is blind voor of neemt genoeg met het schamele niveau van haar functioneren en neemt (dus) zelf geen initiatief om de kwaliteit echt te verbeteren.....tientallen jaren lang was de Rijswijkse raad tevreden met haar wijze van functioneren.....vele signalen dat deze verbetering behoefde werden genegeerd. Nu (b)lijkt echter een signaal van ongenoegen c.q. een behoefte tot verbetering op initiatief van de burgemeester eindelijk het raadsniveau te hebben bereikt (de aanbevelingen van interim-burgemeester Klitsie waren voor de raad zelf onvoldoende aanleiding!!!) en jawel, op 29 september 2015 is er een proef met een nieuw (zgn.BOB)vergadersysteem geïntroduceerd dat moet leiden tot meer discussie tussen de politieke partijen/de fracties in de raad (een totaal nieuw fenomeen!!!) en het daarbij meer betrekken van groepen/burgers uit de Rijswijkse samenleving.... Dit moet idealiter dan in de plaats gaan komen van het gebruikelijke "vraagjes stellen aan het college"....

Toen het nieuwe vergadersysteem op 29 september in de raadsvergadering aan de orde kwam, kreeg "de publieke tribune" echter allesbehalve de overtuiging dat de raad de noodzaak van een verandering/verbetering in het eigen functioneren onderkent en serieus neemt...want ja, van elk van de raadsleden wordt in het nieuwe vergadersysteem *op papier* het een en ander gevraagd: de raad moet pro-actief worden, ze moet mee gaan denken, actief meedoen en ze moet aan de basis gaan staan van de ideeën en besluitvorming....en ja, dat stelt nieuwe/andere eisen en kwaliteiten aan vertegenwoordigers in de raad... zoals het zelfstandig kunnen nadenken, het ontwikkelen en het beredeneren en het verwoorden van meningen, visies en standpunten. Echter, deze raad is voor 60% samengesteld uit personen die ook al in vorige raadsperiode(s!!) de raad "bemensten" en al die jaren niet ontevreden zijn/waren over het eigen functioneren en nu ineens (schijnbaar) met het nieuwe vergadersysteem in zee lijken te willen gaan (althans geen weerwoord tegen het voorstel hebben!)....zoals de wind waait....zullen we maar zeggen...Maar ook in het nieuwe systeem zal men aan blijven lopen tegen ontsnappingsroutes die raadsleden graag bewandelen: het feit dat elk van de raadsleden òf zich gehouden voelt aan het coalitie-akkoord (hoe vaag en algemeen dat ook is geformuleerd) òf uiteindelijk onderworpen kan worden aan de fractiediscipline òf elk de eigen wijze van functioneren als gekozen vertegenwoordiger heel erg beperkend invult (enkele schriftelijke reacties van individuele leden aan mij maken dit duidelijk!). Dat wil zeggen: het vertegenwoordigende systeem heeft beperkingen in zich danwel creëert zelf beperkingen die het functioneren van raadsleden negatief beïnvloeden naast het feit dat zeker ook de kwaliteit van menig raadslid ontoereikend is om de beoogde veranderingen te realiseren. Vandaar mijn suggestie (zie het voorstel onder) om burgerparticipatie o.a. de vorm te geven van een schaduwvertegenwoordiging.....een soort doorsnee van de Rijswijkse samenleving (evt. wisselend van samenstelling afhankelijk van het beleidsterrein, maar wel via loting samengesteld juist om politieke binding zoveel mogelijk bij voorbaat uit te sluiten) die de raad dwingt tot een inhoudelijke discussie, tot het kennis nemen van ideeën en opvattingen uit de Rijswijkse samenleving, alvorens als raad/fracties tot een standpuntbepaling en vervolgens als raad tot een beargumenteerde besluitvorming te komen. Dit alles natuurlijk zonder te tornen aan het recht van elke burger/maatschappelijke organisatie in Rijswijk om langs eigen, andere wegen ("inspreken; "op de koffie gaan", "spreekuur", etc.) pogingen aan te wenden tot het beïnvloeden van concept-besluiten/voorstellen. Op allerlei wijzen lijkt men er naar toe te blijven werken dat de burger feitelijk op afstand wordt gehouden: zie ook mijn notitie nav het "debat" c.q. "gezellige kout" tussen de lijsttrekkers van de politieke partijen in Rijswijk voor de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2014 (open brief d.d. 14/3/2014)....eufemistisch verwoord: dit was een zeer schamele vertoning waar, buiten de *vooraf* exact geformuleerde en door de lijsttrekkers *vooraf* gekende vraagjes van de "quiz-leider", de voorbereide (vooraf al netjes op een overheadscherm weergegeven) antwoordjes van de lijsttrekkers getoond werden maar waarbij *niemand uit*

het publiek het woord mocht voeren, bang als de lijsttrekkers waren om met de mond vol tanden te staan....en zo waren we dus als aanwezigen ook bij dit schouwspel getuigen van het feit dat de raad haar eigen spelregels opstelt bij dit soort evenementen om zichzelf bij voorbaat in bescherming te nemen....door de burger op meer dan een armlengte afstand te houden....en dat nog wel in een verkiezingscampagne!

In dit verband is het initiatief van Omroep Rijswijk om met televisieprogramma's te starten rondom de gemeenteraad en het college werkelijk opmerkelijk: het argument om met deze uitzendingen te starten getuigt van een wereldvreemdheid van de raadsleden, omdat, zo schrijft Groot Rijswijk op 22 oktober 2015, p. 23: "Enkele maanden geleden tijdens een raadsvergadering [werd] duidelijk dat er een te grote kloof is tussen de politiek en de inwoners van Rijswijk"dit is niet alleen een bevestiging van mijn bovengenoemde punten door de raadsleden zelf, maar bovendien en onweerlegbaar bewijs van het " in een eigen wereldje leven van de raadsleden " en van een absolute ongeïnteresseerdheid in signalen die al gedurende vele jaren op de raad werden afgevuurd. Neen, de start van deze programma's kunnen niet los gezien worden van het streven naar de eigen imagebuilding van de raadsleden...want de raadsleden mogen, aldus Groot Rijswijk, zichzelf presenteren en hun motivatie voor het raadslidmaatschap aangeven....info die al te lezen is op de sites van de politieke partijen.....(dus houd uw zakdoek maar bij de hand, want u zult uw ontroering niet de baas kunnen blijven!). Neen, belangrijker en interessanter is het van de raadsleden te mogen horen hoe het mogelijk is dat de raad functioneert zoals ik boven heb aangegeven....en dat ze daar enkele maanden geleden pas achter kwam(!!!??)... en welke verbeteringen/veranderingen elk raadslid in dat magere niveau van functioneren wenst aan te brengen....welke initiatieven elk daartoe gaat nemen....en hoe elk aankijkt tegen het in het leven roepen van een *debatgroep* (zie boven in de tekst en in het voorstel onder), etc. etc.....en elk van de raadsleden mag deze keer best de antwoordjes al op papier voorbereiden!

i. het "verstoppertje en tikkertje" spelen door raadsleden met " de burgers " van Rijswijk tijdens het Strandwalfestival 2015 heeft natuurlijk niets te maken met het bijdragen aan en het verbeteren van en een structureel vorm geven aan het proces van burgerparticipatie.....veeleer toont het de armoede aan van de creativiteit en het gebrek aan continuïteit en effectiviteit van de quasi-inspanningen van raadsleden om in een zeer regelmatig en beleidsgericht contact met de burgers te komen....alleen bij onderwerpen (zoals: de vestiging van vluchtelingen in Rijswijk; parkeerbeleid) die grote negatieve gevolgen kunnen hebben voor (de) politieke partijen zelf in Rijswijk, wijkt de raad af van haar "normale" werkwijze: in zo'n geval moeten burgers wél betrokken worden bij de voorbereiding van de besluitvorming.

Gegeven recente gebeurtenissen zij hier nog wel expliciet vermeld dat dreigementen of anderszins ontoelaatbare handelingen naar de persoon of de persoonlijke levenssfeer van politieke en bestuurlijke besluitvormers onaanvaardbaar zijn en onderwerp moeten zijn van onderzoek door politie en justitie (zie ook mijn mail van 14/10/2015 daarover aan de raad) anderzijds mag *de slachtofferrol* ook niet als een politiek middel gebruikt gaan worden om zichzelf als raadslid te profileren, juist ook gegeven de afspraken omtrent het vertrouwelijk houden van de "brievenaffaire" in het presidium van de raad.

Conclusie en voorstel

David van Reybrouck verwoordt in de conclusie van zijn boven genoemde studie :*"Tegen Verkiezingen"* (pag. 152) de huidige stand van zaken van het democratisch systeem als volgt: "Het is heel simpel: óf de politiek gooit de deuren open, óf ze worden binnen afzienbare tijd ingebeukt door boze burgers die leuzes scanderen als 'No taxation without representation' terwijl ze het huisraad van de democratie aan diggelen slaan en met de kroonluchter van de macht naar buiten lopen".....zover wil, kan en mag toch niemand het (ook in Rijswijk niet) laten komen? Dat betekent dan dat ingrijpende veranderingen nadrukkelijk in overweging genomen dienen te worden.

De in bovenstaande bijlage door mij genoemde en ervaren mankementen in het bestuurlijke en politieke functioneren in Rijswijk worden veel breder in de Rijswijkse samenleving geconstateerd en ervaren en....helaas: vaak verdrongen. Mijn ervaringen zijn dan ook zeker niet op zichzelf staand.

In de verkiezingsperiode voor de gemeenteraad (maart 2014) en bij de vorming van het nu zittende college

zijn vele ongenoegens uit de Rijswijkse samenleving door (kandidaten die stemmen wilden winnen!!) als concreet en realistisch bestempeld....en mede op basis daarvan werd "burgerparticipatie" als een rode draad lopend door het coalitie-akkoord geformuleerd. Helaas, na de verkiezingen is de vaart er duidelijk uit: een eenduidige omschrijving van het begrip " burgerparticipatie" en daarop gebaseerde effectieve maatregelen om burgerparticipatie handen en voeten te geven zijn nauwelijks waargenomen.....het vormgeven aan burgerparticipatie is in Rijswijk nog steeds een onduidelijk proces waarin onvoldoende lijn is te herkennen en waarvoor geen uitgangspunten, geen visie en geen overall-plan zijn geformuleerd.

De door de burgemeester geïntroduceerde proef met het nieuwe BOB-vergadersysteem voor de gemeenteraad biedt onmiskenbaar een mogelijkheid om aan "burgerparticipatie", hoe dan ook gedefinieerd, een herkenbare, effectieve en concrete vorm te geven.....*zoals ook het huidige vergadersysteem overigens diezelfde mogelijkheid biedt.* Maar evenals het huidige vergadersysteem heeft ook het BOB-systeem als zodanig niet alle noodzakelijke eigenschappen in zich die nodig zijn om de veelheid van de in bovenstaande bijlage genoemde mankementen tot een oplossing te brengen.....deze mankementen betreffen immers zowel het bestuurlijke, het ambtelijke als het politieke niveau. Een van de kernproblemen bij dit alles is het volstrekt ontbreken van een dualistische en dus kritische , eigenstandige instelling/benadering bij de raad.....en dit impliceert ook het ontbreken van het nemen van initiatief, het onvoldoende en niet-structureel gericht zijn op de Rijswijkse samenleving, het niet/onvoldoende volgen van de uitvoering van genomen besluiten en van vastgesteld beleid, etc....en dit alles heeft weer tot gevolg: een gebrek aan meesturen op hoofdlijnen, gebrek aan het aanreiken van ideeën, het niet pro-actief kunnen opereren, etc.

Toch openen het huidige vergadersysteem alswel de proef met het BOB-vergadersysteem in elk geval wel mogelijkheden om *meerdere* van de in de bijlage genoemde mankementen te ondervangen als daarin een werkelijke en vernieuwende vorm van burgerparticipatie wordt geïntegreerd: *een door loting samengestelde representatie vanuit de Rijswijkse burgerij die op eigen initiatief danwel op uitnodiging van de raad inhoudelijke discussies met de raad aangaat.*

Waar in het huidige vergadersysteem sprake is van een "plenair forumvergadering" en "deelforum vergadering" , zo is in het BOB-vergadersysteem sprake van een zgn "Beeldvormingsfase" en van een "Oordeelsvormingsfase:....deze geven elk aan de bedoelde representatieve *debat*groep en aan de raad samen de mogelijkheden om diepgaander met elkaar in discussie/bespreking te gaan en waarbij de raad kan/zal profiteren van een brede kennis/inbreng/ideeënrijkdom vanuit de bevolking. Zo'n door loting tot stand gekomen representatie vanuit de Rijswijkse burgerij dient dan ook nadrukkelijk juist niet primair te zijn samengesteld uit direct belanghebbenden bij een bepaald beleidsvoorstel en zeker ook niet uit burgers die slechts vanuit/omwille van een politieke visie handelen. Neen, de Rijswijkse samenleving dient in de door loting samengestelde representatie vanuit de Rijswijkse burgerij breed vertegenwoordigd te zijn. Want: direct belanghebbenden en slechts om politieke motieven handelende burgers hebben, evenals iedere burger andere wegen ("inspreken", "het wethoudersspreekuur", "op de koffievisite gaan") om hun belangen/visies te benadrukken.

Een regelmatig debat/discussie door de raad met een aldus samengestelde representatie draagt onvermijdelijk bij aan een betere en bredere oriëntatie van de raad op het traject naar de discussie met het college (voor amendering bv) en naar de uiteindelijke besluitvorming. Besluitvorming zal dan beter afgewogen en beter beargumenteerd kunnen plaatsvinden....en ongetwijfeld een breder maatschappelijk draagvlak kennen.

In bovenstaande tekst incl. de bijlage geef ik al op meerdere plaatsen aan, aan welke voorwaarden de samenstelling, het functioneren, etc. van de burgerrepresentatie vanuit de Rijswijkse samenleving idealiter zou moeten/kunnen voldoen. *Dit alles verdient echter bredere overdenking en uitwerking.*

Daarom,

Voorzitter,

---In het verlengde van mijn bovenstaande betoog van 3 november 2015, uitgesproken tijdens de Algemene Beschouwingen voor de concept-begroting van 2016

--- uitgaande van de noodzaak tot het doorvoeren van de aanbevelingen van interim-burgemeester Klitsie (uit 2013) en de daarop gebaseerde opdracht van de CdK een politiek verbeterproces in Rijswijk vorm en inhoud te geven

---uitgaande ook van het belang dat in de opdracht van de CdK zonder twijfel is opgenomen om goede, tijdige en correcte informatie-uitwisseling en communicatie met de burgerij in Rijswijk tot stand te brengen en in stand te houden en burgers meer te betrekken bij beleidsprocessen

---gegeven de kritische ervaringen met het functioneren van het lokale bestuur en de gemeenteraad, alsmede van de politieke partijen in Rijswijk, zoals uit bovenstaande bijlage blijkt

---gegeven ook het nieuwe vergadersysteem van de raad dat per 1 januari a.s. mogelijk in werking gaat treden

--- uitgaande van de vooronderstelling dat de voorzitter van de gemeenteraad vanuit zijn specifieke verantwoordelijkheid streeft naar een nauwe band met en het creëren van een voldoende basis van vertrouwen tussen het gemeentebestuur, het ambtelijke apparaat en de politiek enerzijds en de burgers van Rijswijk anderzijds

---tenslotte uitgaande van het feit dat geen enkele burger en geen enkele maatschappelijke organisatie (die op statutaire gronden en het dienovereenkomstig functioneren, werkelijke representativiteit kan claimen) het recht wordt onthouden om op vastgestelde momenten in een beleidsvoorbereidende en besluitvormende fase zijn/haar stem te laten horen om invloed op het proces uit te oefenen

doe ik hierbij aan de burgemeester, als voorzitter van de raad, als initiatiefnemer van het invoeren van het BOB-vergadersysteem en van de rubriek: "vraag het de burgemeester", het verzoek toekomen

....om zijn rubriek aan te wenden om aan de Rijswijkse burgers de proef met het nieuwe vergadersysteem (het "wat" en "waarom") toe te lichten. Zo'n mededeling van de burgemeester geeft extra accent en gewicht aan het nieuwe vergaderfenomeen.

....daarbij tegelijkertijd nadrukkelijk in te gaan op het belangrijke en vernieuwende aspect daarin: het betrekken van een doorsnee van de Rijswijkse burgerij in de Beeldvormings- en Oordeelsvormingsfase.

....het doel hiervan aan te geven te weten: naast de politieke ingekleurde vertegenwoordiging van de burgers in Rijswijk middels de gekozen raad, een niet politiek ingekleurde dwarsdoorsnede van de Rijswijkse burgerij tot stand te brengen.

....aan te geven dat daartoe via loting uit de groep burgers die bereid is zich daarvoor beschikbaar te stellen (*de zgn referentiegroep*) een vertegenwoordiging van hanteerbare omvang zal worden samengesteld (*de zgn. debatgroep*).

....deze *debatgroep* (die mogelijk van beleidsterrein tot beleidsterrein qua samenstelling zou kunnen verschillen) fungeert dan als informatiebron en sparringpartner van de gemeenteraad in de genoemde fases van het nieuwe vergadersysteem.

....om tot de bedoelde *referentiegroep* te komen zouden dan in de berichtgeving door de burgemeester burgers opgeroepen moeten worden zich bij hem op te geven (hierdoor krijgt dit proces een officiële karakter) waarmee zij dan aangeven: beschikbaar te zijn, zich in te willen zetten en de uitkomst van "de" loting te zullen aanvaarden. Het opnieuw bemensen van de *zgn referentiegroep* kan plaatsvinden telkens onmiddellijk na de gemeenteraadsverkiezingen, waarna opnieuw een *debatgroep* via loting wordt gevormd.

....aan te geven dat daarbij wel belangrijk is, dat werkelijke beschikbaarheid gecombineerd met kwaliteit en/of deskundigheid en/of bestuurlijke ervaring en/of continuïteit mede bepalend kunnen zijn om voor het meeloten in aanmerking te komen. (De vraag of burgers die direct belanghebbende zijn bij een bepaald beleidsonderwerp danwel zij die vooral door politieke motieven geleid worden hierin een plaats moeten hebben, verdient nadere overweging....immers de raad is de politieke vertegenwoordiging en direct belanghebbenden bij een bepaald beleidsonderwerp hebben andere wegen om hun invloed te doen gelden.)

....tenslotte aan te geven dat, indien het invoeren van het nieuwe vergadersysteem geen doorgang vindt, het integreren van een langs bovengenoemde lijn tot stand gekomen *debatgroep* in het huidige/alsdan functionerende vergadersysteem nadrukkelijk zal plaatsvinden

Tenslotte:

---- Dat er in Rijswijk vele burgers zijn die zich graag inzetten voor het gemeenschappelijke welzijn en welbevinden en de toekomst van de Rijswijkse gemeenschap is gebleken bij de succesvolle oproep aan de burgerij om deel te nemen aan het experiment "Stadsvisie" op 27 juni j.l.

---- Nadere organisatorische en huishoudelijke afspraken met betrekking tot de *referentiegroep* en de *debatgroep* zullen op korte termijn ontwikkeld moeten worden. In bovenstaande bijlage worden op verschillende plaatsen suggesties aangereikt.

Ik ben graag bereid hierover mee te denken.

Cees van Overbeek

b.c.c: medeburgers van Rijswijk

PS: * het **BOB**-vergadersysteem staat voor een drietraps besluitvormingstraject :

Beoordelingsfase, **O**ordeelsvormingsfase, **B**esluitvormingsfase.

** David van Reybrouck, Tegen Verkiezingen, De Bezige Bij, Amsterdam, 2013

*****TENSLLOTTE: ieder die een of meer van boven aangegeven notities toegezonden wil krijgen kan dit/deze via mijn mailadres aanvragen**